

УДК 322.122:316.3:001.895

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СКЛАДОВА СТАНОВЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМ ІННОВАЦІЙНОГО ТИПУ

Христина Копистянська, Володимир Бідак, Сергій Цапок

Інститут регіональних досліджень НАН України,
вул. Козельницька, 4, Львів 79026, Україна, irr@mail.lviv.ua

Досліджено вплив інноваційних процесів на новітні тенденції структурування та взаємодії людських спільнот, у т. ч. – на становлення та функціонування суспільних систем у регіонах. Розкрито зміст поняття "регіональні суспільні системи" в контексті розвитку інноваційної сфери. Розглянуто критеріальні ознаки та функції когнітаріату як умовної спільноти фахової інтелігенції. Наголошено на необхідності подолати звужено-прагматичне потрактування інноваційного процесу як знаннєво-інформаційного (а не духовно-інтелектуального) за ресурсами, спрямованого на суто техніко-технологічні результати.

Ключові слова: інтелектуальний та інноваційний потенціали, знаннєво-інформаційна компонента інноваційних процесів, національні інноваційні системи, регіональні суспільні системи, когнітаріат, інноваційна мотивація, соціогуманістичні основи інноваційного процесу.

Масштабність інноваційного потенціалу та динамічність його накопичення належать до визначальних чинників науково-технічного розвитку та економічного поступу сучасних держав. Тому від інноваційної мобільності українського суспільства, конкурентоспроможності його інтелектуально-знаннєвих характеристик залежить науково-технологічне майбутнє нашої держави, її гідне позиціонування в контексті все більшої інтенсифікації світових глобалізаційних тенденцій.

Для дослідження умов і факторів оптимізації формування і функціонування інноваційного потенціалу, його впливу на структурування спільнотних економічних суб'єктів необхідною є добротна модерна теорія інноваційної діяльності. На нашу думку, методологічними засадами становлення цієї теорії мають слугувати: подальше осмислення і творче втілення вчення В.Вернадського про конструюючу роль Розуму, мислячої людини в саморозвитку геологічних феноменів новітньої епохи. Основні постулати цього вчення конкретизовані та відображені в понятті ноосфери [1, с. 91,95];

послідовна реалізація та розвиток ідей Й. – А.Шумпетера щодо досягнення конкурентоздатності економіки на підставі інновацій і наукових розробок, які виступають головними рушіями економічного розвитку [10, с. 7,12]; визнання особливої ролі знаннєвої компоненти в сучасних економічних процесах, а також потрактування інституціональних параметрів інноваційної діяльності як визначальних для її змісту та структури [9] та ін.

У зв'язку з інтенсифікацією інноваційних процесів, посиленням ролі та значущості їх знаннєво-інформаційної компоненти, а також внаслідок активізації ринкових механізмів їх регулювання, інституціональна причетність до інноваційної сфери стає специфічним, вельми вагомим чинником соціального структурування різних категорій спільнотних (групових, колективних та ін.) інноваційних суб'єктів, зокрема, на регіональному рівні. При цьому має місце формування у регіонах цілісних суспільних утворень, а саме – суспільних систем інноваційного типу. Вони поєднуються спільним цільовим призначенням діяльності, орієнтованістю на створення новітніх технологій, виготовлення інноваційного продукту, врешті – на оновлення ціннісно-потребових основ матеріального і духовного споживання.

У свою чергу структурування всередині цих утворень визначається різновидами (модальністю) внеску тих чи інших інноваційних суб'єктів у стратегічне забезпечення економічного розвитку регіонів, визначення їх ролі та місця в становленні загальнонаціональної інноваційної системи, як і конкретних "профілів" впливу на її якісні та кількісні характеристики.

Смислове навантаження понять "інноваційна система" і "суспільна система інноваційного типу" піддається достатньо виразному розмежуванню. Так, під інноваційними системами прийнято розуміти "комплекс інститутів правового, фінансового, соціального характеру, що забезпечують інноваційні процеси" [4, с. 61]. Ці системи вибудовуються як в загальнодержавному, так в регіональному масштабах, з урахуванням діючих на відповідних рівнях соціально-економічних пріоритетів, традицій, особливостей культури тощо. Вони є суб'єктами формування та реалізації інноваційної політики, яка в кінцевому своєму виразі власне й має бути націленою на досягнення системності інноваційного розвитку економіки, з установленням раціонально збалансованого розподілу ресурсів держави між різними напрямками й усіма етапами інноваційного процесу.

Функціонування інноваційних систем як цілісних утворень передбачає високу розвиненість інфраструктури, цивілізований ринок технологій, а також правову охорону результатів інтелектуальної праці. Їх ефективність залежить від успішності комерціалізації науки, участі вітчизняного капіталу в наукових інноваціях, а також запровадження конкурсного планування й фінансування науки. Державна стратегія щодо інноваційних систем базується на "новій парадигмі використання знань та інновацій як найважливіших економічних ресурсів" [2, с. 2]. Таким чином, у цих системах знаннєво-інформаційна компонента, а також інновації як результат її використання виступають певною мірою

відчужено від людини, котра, насправді, є ідеологічним першоджерелом і єдиним творцем, носієм, застосовником знань, врешті, єдиним суб'єктом інноваційної діяльності на усіх етапах та стадіях інноваційного циклу. Це означає, що найважливішим економічним ресурсом насамперед і за будь-яких обставин виступає людський ресурс, і це твердження має особливу обґрунтованість для суспільств, орієнтованих на інноваційну модель подальшого розвитку.

Потракування суспільних систем як окремого і особливого об'єкта дослідження в контексті вивчення інноваційних процесів покликане дещо компенсувати згадану прогалину в опрацюванні інноваційної проблематики, привернути увагу саме до людських ресурсів інноваційного розвитку. При цьому доцільно, щоб предметом дослідження суспільних систем інноваційного типу виступали соціальні, демографічні, соціогуманістичні, соціально-психологічні тощо чинники і механізми удосконалення пізнавально-творчої, виробничої, менеджменто-маркетингової та ін. діяльності людських спільнот в інноваційній сфері. По суті, йдеться про застосування принципу системності при розгляді механізмів функціонування людських ресурсів як інтегрального інноваційного суб'єкта.

Актуалізація інноваційної парадигми розвитку визначає стратегічні цілі розбудови сьогочасних суспільств загалом, так само, як і цільову спрямованість окремих суспільних об'єднань, що функціонують в соціально-економічному просторі регіонів, областей, інших адміністративно-територіальних утворень. Тому саме інноваційну налаштованість регіональної соціально-економічної політики, а з іншого боку – інституціональну належність суб'єктів трудової діяльності до інноваційної сфери регіону доцільно розглядати як головні системоутворюючі фактори регіональних суспільних систем з новаційним вектором діяльності. Саме у цьому разі дані системи можна називати регіональними суспільними системами інноваційного типу (РССІТ) [6, с. 159].

При розпрацюванні суспільно-економічного феномену, окресленого аббревіатурою РССІТ, автори відштовхуються від загального філософсько-методологічного сенсу поняття "система", привнесеного також і в економічну науку, згідно з яким система означає "цілісність, утворену сукупністю елементів, які перебувають у співвідношеннях і зв'язках один з одним". Соціальні (суспільні) системи – це "складноорганізоване, упорядковане ціле, до якого входять окремі індивіди та соціальні спільноти, об'єднані різноманітними зв'язками і взаємовідносинами, специфічно соціальними за своєю природою...". До них, в т.ч. належать "організації з виразно оформленою соціальною структурою;... деякі структурні підсистеми суспільства: наприклад економічні, політичні або правові системи, наука...". Соціальну систему може уособлювати структура, спільнота, особистість, якщо вони розглядаються з точок зору тих "характеристик, котрі формуються і виявляються в процесах соціальної взаємодії". Всіляка соціальна система "тією чи іншою мірою детермінує дії індивідів

і груп, що в неї входять, і у певних ситуаціях виступає стосовно оточення як одне ціле"[8, с. 610-611].

У суспільних системах власне інноваційного типу об'єднуючими чинниками, що безпосередньо забезпечують їх функціональну цілісність, виступають різні форми та елементи взаємозалежності окремих інституціонально визначених спільнотних суб'єктів інноваційної діяльності, причому не лише суто економічні та організаційно-управлінські, але й ідеологічно-концептуальні, ціннісно-диспозиційні, мотиваційно-цільові та ін. Структурованість РССІТ задається вичленуванням окремих компонент, відмінних за модальністю, конкретними видами економічної діяльності, ступенем їх складності, характером корпоративної залученості, "місцем" в інноваційному циклі, а також прив'язаністю до тих чи інших регіональних інституцій, фінансово-економічної бази, фондів, цільових програм.

Ключовою елементною складовою РССІТ, реальним "живим" суб'єктом інноваційної діяльності й водночас суб'єктом суспільно-економічних відносин, через які реалізуються функціональні зв'язки всередині системи, є когнітаріат – умовна спільнота інноваційної фахової інтелігенції з її демографічними, соціально-економічними, професійно-кваліфікаційними, мотиваційними, морально-психологічними та ін. характеристиками. Визначальним критерієм для виділення цієї категорії фахівців високого класу як окремої, з урахуванням інноваційного контексту професійної діяльності, слугує поєднання таких двох патогномонічних (безумовно необхідних і мінімально достатніх) ознак інноваційності особистості, як високий професіоналізм, а також однозначне домінування в структурі мотивації праці пізнавально-творчої (когнітивно-креативної) спрямованості над прагматично-економічною[5, с. 54-55].

Окрім безпосередньої професійної діяльності на окремих ділянках (етапах) інноваційного циклу (проектування і розробка, а також запровадження логістичних засад тиражування й реалізації інноваційного продукту та ін.), когнітаріат покликаний брати участь у виробленні регіональної інноваційної політики, організації інноваційного менеджменту, загальному забезпеченні економічного процесу, а також виступати як творець інноваційної ідеології та генератор інноваційного клімату в регіоні, тобто чинників, від яких залежить становлення духовно-інтелектуальної й соціально-психологічної основ формування і функціонування РССІТ.

Безальтернативність досягнення інноваційного гештальту, тобто цілісно-осмисленого бачення інноваційних процесів – їх становлення, структурування, забезпечення динамічного перебігу, а відтак системного розгляду також і соціальних аспектів функціонування інноваційної сфери пов'язана з загальною метою інноваційного розвитку. Здатність гнучко й оперативно розв'язувати проблеми змін та модернізації технологічної бази економіки вимагає певного рівня інноваційної готовності всього загалу населення. За характером глибинних соціально-психологічних механізмів це означає ціннісно-

диспозиційну налаштованість людей на життєдіяльність у контексті техніко-технологічної модернізації виробництва. У свою чергу, передумовою досягнення такої готовності є інноваційні перетворення в інформаційному та духовно-культурологічному просторі регіонів, а також коригування деяких підходів до управління інноваціями, або й конкретні нововведення у регіональній соціально-економічній політиці. Іншими словами, необхідним є достатній рівень суспільної запотребованості в інноваціях та, врешті, індивідуальної зацікавленості людей як щодо окремих елементів інноваційних змін, так і стосовно загальних тенденцій інноваційного розвитку регіону.

Саме причетність до інновацій практично усього суспільства і, відповідно, населення будь-якого регіону є однією з визначальних ознак функціонування інноваційної моделі розвитку держави. Якісно-кількісні параметри інноваційних процесів, їх інтенсивність та результативність залежать від інноваційної спроможності суспільства, певних його структур, тобто від потужності їх інноваційного потенціалу. Цей потенціал виступає як здатність суспільства, окремих його складових до ефективної інноваційної діяльності. До елементів цієї здатності належать:

- інтелектуальний рівень і творча (креативна) готовність населення, насамперед тих його категорій, що є безпосередніми суб'єктами інтелектуальної праці;
- рівень ресурсного забезпечення інноваційної діяльності в межах держави, регіону, галузі, підприємств тощо (інформаційна база, матеріально-технічне оснащення, професійна підготовка і кадрова політика в інноваційній сфері);
- фінансування та стимулювання відповідних видів діяльності.

Незважаючи на надзвичайну різноманітність сучасних регіональних суспільних систем за типами і формами, починаючи від бізнес-інкубаторів, технопарків, соціополісів на базі потужних університетів-лідерів і закінчуючи рівнем регіональних і національних інноваційних систем, вони споріднюються належністю до інноваційної сфери діяльності. Їх спільною функціональною особливістю є генерування і широка соціалізація нової інформації та знань, впровадження яких забезпечує зростання національної економіки та підвищення конкурентоспроможності продукції на зовнішніх ринках. Функціонування інформації, насамперед нової, і все управління такими системами пов'язані саме з цим аспектом інноваційної діяльності.

Отже, визначальним інноваційним чинником і водночас обов'язковою компонентою інноваційного потенціалу є людський інтелект в усіх його проявах – суспільному, груповому чи колективному, а також індивідуально-особистісному. Тим не менш, напрацьовані на цей час концептуальні засади інноваційної політики здебільшого ігнорують роль людини в усіх трьох її інноваційних виявах: як творця й виконавця інноваційного продукту; як його замовника і споживача, а відтак – й своєрідного експерта-практика; як носія ціннісно-диспозиційних характеристик, що забезпечують у суспільстві

запобіганість на відповідні перетворення й толерантність до напруженості та незручностей, пов'язаних з перманентною адаптацією до радикальних техніко-технологічних й соціально-економічних нововведень. Натомість, має місце обмеження у тлумаченні інноваційних функцій лише реалізацією проектно-виробничих та організаційно-виробничих завдань, а також забезпеченням ринків збуту, що виявляється, зокрема, у визначенні змісту та функцій інноваційної політики як складової частини науково-технічної політики[3, с. 805].

Таке звужено-запрагматизоване розуміння інноваційних процесів зумовлює необхідність обґрунтування і розробки соціогуманістичного підходу як до вивчення самих інновацій, так до дослідження суспільних систем, формування і функціонування яких опосередковується взаємодією в інноваційній сфері різних професійно-кваліфікаційних груп когнітаріату, котра ґрунтується на спорідненості мотиваційно-цільової спрямованості та ціннісних орієнтацій. Зазначений підхід акцентує необхідність вивчення інноваційного потенціалу людських спільнот саме через призму притаманного їм комплексу суспільних (громадянських), соціально-психологічних, інтелектуально-інформаційних, морально-психологічних та ін. функцій і властивостей. Ці спільноти позиціонуються як центральні і визначальні в системі явищ, процесів і чинників, що формують інноваційну парадигму соціально-економічного розвитку регіонів та держави в цілому й окреслюють нові вектори його аксіологічної спрямованості.

Інноваційні процеси призводять до вельми радикальних видозмін у цінностях суспільства, значущих для подальшого поступу й особливо – для посилення його інтелектуально-інформаційних параметрів. Природа інноваційної діяльності є такою, що її основні елементи, засоби та процесуальні характеристики, які спочатку об'єктивуються у свідомості як необхідний інструмент досягнення позитивних результатів творчої праці, в т.ч. – у вигляді задоволення певних економічних потреб самих працівників (інструментальні цінності й потреби), досить швидко перетворюються в кінцеві, або термінальні потребово-ціннісні утворення.

Це пов'язане з тим, що кожна праця, спрямована на виготовлення новаційного продукту (духовно-інтелектуального чи суто матеріального), вимагає від учасників діяльності максимального залучення розумових (пізнавальних, когнітивних) функцій, активації творчого пошуку, високої духовно-інформаційної мобільності. Здатність до систематичного нестандартного творчо-інтелектуального піднесення, готовність постійно підтримувати ті чи інші параметри психофізіологічних та психологічних функцій у відповідності зі специфікою інноваційних програм діяльності та наперед визначеним жорстким робочим режимом їх реалізації формується лише за умови суттєвої перебудови ціннісно-диспозиційної структури учасників зазначеної діяльності, з виходом на новий, власне інноваційний тип мотивації.

В основі цієї перебудови лежить механізм, окреслений у психології як "зміщення мотиву на мету". У контексті інноваційної діяльності він

означає перетворення інтелектуально-творчого пошуку в самодостатню, "кінцеву" цінність. При цьому діяльність спрямовується і мотивується власне ціннісним ставленням до змістовних (феномени "нове знання", "істина" як така, сенс і сутність інноваційних задач та ін.) і навіть процесуальних її характеристик (переборення інформаційних перешкод, самі стани нервово-емоційного збудження при розв'язанні пошукових задач і ін.). За даних обставин звична мотивація, пов'язана з соціально-економічними та антуражними параметрами трудової діяльності, відступає у інноваційних суб'єктів на другий план. Звісно, такі тенденції бувають тим більш виразними і характерними для загалу інноваційних спільнот, чим менш останні є залежними від матеріально-побутових обставин життя, тобто, чим досконаліше відлагоджені механізми матеріального забезпечення інноваційної діяльності.

У комплексі соціально-психологічних процесів і соціогуманістичних чинників, які визначають вплив інтелектуальних складових на інноваційний розвиток суспільства, виділяються принаймні три визначальні ланки. Це, по-перше, трансформація творчо-інтелектуального (когнітивно-креативного) пошуку з інструментальної цінності в кінцеву, тобто самоцінність. Ця трансформація відбувається на рівні як індивідуальної, так і суспільної свідомості, що призводить до структурної перебудови ціннісної системи носіїв інтелектуального потенціалу. Останню можна розглядати як психологічний механізм вивільнення (або виникнення) творчо-інтелектуальної мотивації нового типу, а саме – інноваційної мотивації; по-друге, поширення в суспільстві інноваційної мотивації як кардинальної рушійної сили інноваційної активності; врешті, по-третє, виділення в окрему спільноту і поширення у сфері інноваційної діяльності, а відтак у соціумі загалом когнітаріату – категорії високоосвічених фахівців з термінальною ціннісною орієнтацією на когнітивно-креативний пошук (сприйняття пізнавальних і творчо-евристичних процесів як самодостатніх для підтвердження сенсу власної життєдіяльності) та домінуючою інноваційною мотивацією.

Саме когнітаріат репрезентує людський ресурс інноваційного поступу, й чим масовішою ставатиме відповідна категорія суспільства, тим масштабнішими і більш динамічними будуть інноваційні перетворення. Тому від чисельності й дійовості когнітаріату значною мірою залежатимуть темпи й якість інноваційних перетворень у регіонах (створення інноваційного клімату суспільних відносин, зростання цінності творчо-інтелектуальної діяльності, нарощування інноваційного потенціалу). Це означатиме практичну реалізацію інноваційної парадигми соціально-економічного розвитку, перехід до втілення його інноваційної моделі.

При системному представленні соціально-психологічних взаємозв'язків між розвитком інтелектуального потенціалу, а також інноваційними трансформаціями у суспільстві слід урахувувати, що кількісні та якісні характеристики інтелектуальних спроможностей (функцій) виступають у безпосередній залежності від зовнішніх параметрів природного і соціального середовища, а також від

функціонування і регулятивних впливів соціальних інститутів (зокрема, соціогуманістичної спрямованості державної та регіональної політики). З іншого боку, ця залежність опосередковується аксіологічно, через зміни у ціннісно-диспозиційній та ціннісно-потребовій структурах.

Основним результатом системної взаємодії цих чинників, так само як "прямої" дії ціннісних чинників, що кардинально позначається на інноваційному розвитку, є вже згадуваний специфічний соціально-психологічний феномен – "трансформація когнітивно-креативного пошуку в самоцінність". Це явище має водночас як інтелектуальну, так ціннісну природу і виявляється у набутті суто процесуальними характеристиками інноваційної спільноти (розумовими властивостями і функціями) самостійного аксіологічного сенсу. Виникає, таким чином, особливе ціннісно-інтелектуальне "новоутворення", яке відіграє ключову роль у формуванні інноваційної мотивації та в розвитку інноваційного потенціалу загалом.

Це засвідчує існування певного соціально-психологічного підґрунтя та відповідного механізму інноваційної діяльності, включення котрого залежить від набуття інноваційними суб'єктами статусу самостійної соціальної підсистеми – когнітаріату. З функціонуванням когнітаріату та збільшенням його частки в суспільстві пов'язане як подальше примноження інноваційної мотивації (переростання її з суто психологічного та соціально-психологічного чинника у суспільний), так і формування (поширення) специфічного інноваційного клімату взаємовідносин у соціумі. Ефектом цих інноваційних феноменів, взаємозв'язків і взаємодії між ними мають стати власне новітні спільноти (суспільні системи) інноваційного типу. Займати чільне місце в них і відігравати центральну роль у їх функціонуванні належить саме когнітаріату.

Отже, головними складовими соціогуманістичного забезпечення інтелектуальної діяльності як базового чинника інноваційного поступу є: 1) набуття когнітивно-креативним пошуком властивостей самостійної кінцевої цінності (самоцінності); 2) нарощування (розвиток) інноваційної мотивації у фахівців та інноваційних установок у всього загалу регіональної спільноти; 3) виділення "когнітаріату" як категорії, що уособлює суспільного суб'єкта інноваційної діяльності.

Безумовно, злагоджена, системна взаємодія цих складових, їх подальше структурування та інтеграція в цілісний інноваційний потенціал можливі тільки на тлі гармонійного ціннісно-диспозиційного розвитку суспільства в цілому та при подоланні численних деструктивних соціально-економічних проявів, зумовлених труднощами ринкових трансформацій, а також проблемами державного будівництва, через які частково блокуються соціогуманістичні перетворення.

Подальша реалізація запропонованого підходу сприятиме створенню необхідних суспільних передумов для послідовних радикальних інноваційних перетворень і буде підставою для активізації соціально-психологічного механізму консолідації та духовно-

інтелектуальної взаємодії когнітаріату як основи функціонування в регіонах інноваційної моделі соціально-економічного поступу.

Існує небезпека сучасного надмірно прагматичного трактування можливостей людського інтелекту, домінування раціоналізму як принципу абсолютизації досягнень науки щодо детермінації найрізноманітніших параметрів буття та подальшого ходу цивілізаційних процесів. Наукове пізнання при цьому "...із засобу самоствердження і самореалізації людини перетворюється на самодостатній процес, у якому людина з її можливостями стає тільки засобом розвитку науки. Можливо, це ознака нового явища – "наукотехнократизму" [7, с. 15].

Тому дуже важливо прищеплювати у соціумі світоглядне розуміння того, що джерелом розвитку загалом є "...не тільки раціональні, а й духовно-ірраціональні чинники", що "відкриває перспективу повороту від технократизму як принципу самоорганізації європейського суспільства до ідеології реального гуманізму з перспективою виживання людства. Цілком очевидно, що три найбільші небезпеки XXI століття – знищення природного середовища, руйнація людської особистості, дегуманізація людської культури з елімінацією етнонаціональної її складової – не можна подолати без напруження всіх інтелектуальних і духовних потенцій людини і людства"[7, с. 16]. Наведені застереги повинні слугувати соціогуманістичним дороговказом при конструюванні регіональних суспільних систем інноваційного типу та виробленні засад і механізмів їх функціонування в контексті цивілізаційного процесу.

Література:

1. Вернадский В.И. Размышление натуралиста: научная мысль как планетное явление. – М., 1977. – 273 с.
2. Л.К. Гуриева. Национальная инновационная система России: модели и инфраструктура. <http://masters.donuts.edu.ua/2004/fem/belomerya/library/6.htm>. – С. 2.
3. Економічна енциклопедія. Том 2. – К.: Видавничий центр Академія. 2002. – 848 с.
4. Иванова Н. Национальные инновационные системы // Вопросы экономики. – 2001. – № 7. – С. 58-65.
5. Коваль Л.А. Соціально-психологічні аспекти інноваційної праці та проблеми її стимулювання // Економіка: проблеми теорії і практики. – 2000. – Вип. 46. – С. 53-60.
6. Копистянська Х.Р., Бідак В.Я. Соціогуманістичні аспекти становлення регіональних суспільних систем інноваційного типу // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Вип.3 (XIVII),Ч.1. – Львів: ІРД НАН України, 2005. – С. 157-166.
7. Мельник В. Науково-технічні реалії в гуманістичному вимірі // Вісник. Соціогуманітарні проблеми людини. – 2005. – № 1. – С. 8-16.
8. Философский энциклопедический словарь. М.: Советская энциклопедия, 1983. – 840 с.

9. Lundvall B. National Systems of Innovation: Towards a theory of Innovation and Interactive Learning. – London, Pinter Publishers, 1992; Nelson R. National Innovation Systems. A Comparative Analysis – Oxford University Press, 1993; Freeman C. The National System of Innovation in Historical Perspective. – Cambridge Journal of Economics, 1995. Vol. 19, № 1. – 240 p.
10. Schumpeter Y. – A. Theorie der wirtschaftlichen Entwicklung. – Berlin (West), 1952 (Erste Auflage – 1911). – 135 c.

INTELLECTUAL CONSTITUENT OF BECOMING OF REGIONAL PUBLIC SYSTEMS OF INNOVATIVE TYPE

Christine Kopystyans'ka, Volodymyr Bidak, Serhiy Tsapok

The Institute of the Regional Research
of the National Academy of Sciences of Ukraine,
Kozel'nyts'ka Str., 4, L'viv, 79026 Ukraine, irr@mail.lviv.ua

An influence of the innovative processes is explored on the newest tendencies of structuring and co-operation of human associations, in thereby – on becoming and functioning of the public systems in regions. Maintenance of a concept opens up "regional public systems" in the context of development of the innovative sphere. Criteria signs and functions of cognitariat are examined as conditional associations of professional intelligentsia. A necessity of the overcoming of narrowed-pragmatic interpretation of the innovative process is marked as knowledge-informative (not spiritually-intellectual) after resources, aimed at especially techniques-technological results.

Key words: intellectual and innovative potentials, knowledge-informative component, innovative processes, national innovative systems, regional public systems, cognitariat, innovative motivation, socio-humanitarian bases of innovative process.